

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

9621

9622

9623

9624

891.99

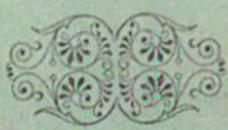
10-15

30

ՇԻԼԼԵՐԻ

Ի ԶԱՆԳԱԿՆ

ԵՐԳ

ՏՊԱՐԱՆ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ

1890

571115

P. G. W. P. W. P.

1894

W. G. W. P. W. P.

1890

ՇԻԼԼԷՐԻ

83

ԵՐԳ

Ի ԶԱՆԳԱԿՆ

Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՏՊԱԿՐԱՏԱՆ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆՑ

1890

2347

ԾԱՆՈԹՈՒԹԻՒՆ

Գերմանացւոց գերագոյն քերդոյն Շիլ-
լէր՝ անձանօթ չէ մեր բանասէր ազգայնոց,
որուն համառօտ կենսագրութիւնն ալ հը-
րատարակուած է ի Բազմավիպիս (1851,
եր. 9), հանգերձ իր մէկ ընտիր քերդու-
ծովը: Ահաւասիկ հիմա նոր ճաշակ մ՝ ալ
Շիլլէրի բարձրաթախ հանճարոյն, մեծա-
հոջակ և անմահական քերթուածն ի Զաւ-
գակն, թերևս գերագանցն իր քնարեր-
գութեանցը մէջ, երոպական ամեն լեզու
թարգմանեալ, և շատ բանաստեղծից ալ
երգի նիւթ մը եղած. բայց ոչ որ Շիլլէ-
րի հաւատարած է. և ոչ ալ թարգմանու-
թիւնք միշտ հաւատարիմ եղած են: Անոր
համար մենք ջանացինք ըստ կարի գերմա-
նացի բնագրին զուգընթաց երթալ, գրեթէ
նոյն չափով և նոյն ո՛րով, վոյնելչաբա-
նութենէն աւելի ճշդութեան ուչ ունելով,
ստանց իմաստները յապաւելու կամ ա-
ւելցընելու. ասոր համար յուսանք ներու-
զութիւն գտնել՝ եթէ տեղ տեղ մութ երևի
իմաստն, մինչ բնագիրն ալ բաւական մութ
է իր կարճ տողերովն:

7623-57

Ողջոց եմ կոչնակ,
Մեռելոց ողբակ,
Կայծահանց խորտակ:

Որմապատեալ պինդ ի գետնի
Կաւաթուրծ ձոյլըն խոր դընի,
Երևեսցի այսօր զանգակ,
Հ'ապա, ընկերք, ժիր ի վաստակ,
Ձերմ ի ճակատուէ
Քիրտըն կաթեսցէ,
Գործքըն գովեն ըզգործօն,
Սյլ երկինք տան զօրհնից ձօն:

Առ այսքան մեր խնամով ձեռնարկ՝
Խնամով և բան կարգել է հարկ,
Թէ խառնեսցի յայն ճառ բարի
Ձուարթութեամբ յործն յառաջ վարի,
Օն արդ տ'սցուք ուշիւ ուշոյ՝
Ձինչ ծագեսցէ ի դոյզն ուժոյ,
Գրեսցի խոտան և այր վատթար,
Որ ոչ խորհի զգործոյն կատար:
Պարտ և պատշաճ իսկ է մարդոյ
Որում տըւան ձիրք հանճարոյ,

Ի խորս սրբախն քաջիկ քըննել
Չոր ըստեղծու ձեռքն ընտել:

Աղէ, սո՛ւ փայտ ըզբուն շոճի,
Այլ տնս զի քաջ ցամաք լիցի.
Որպէս զի բոցն ընդօստ յահուր՝
Մըտցէ 'նդ երակսըն զարամուր:

Եսան եռք սղբընձին.
Տո՛ւք դանազն ընդ նըմին,
Չի դանգակին կարծըր խառնուրդ
Յօրինաւորն հոսեսցի ուրդ:

Չոր ի խորեօջ փոսակիս արդ
Ի ձեռն հըրոյ ճարտարէ մարդ,
Ի բարձրավայր դանգակատան,
Արձանասցի վկայ մեծարան.
Կացցէ մնասցէ և յապագայն
Յունկըն մարդկան արկանել ձայն.
Գոլ ողբակից սրգաւորաց
Եւ երգակից ընդ անմեղաց:
Երկրածընացըս գէսըք յոլով՝
Չոր բախտն ածցէ դիւրահոլով,
Քաղխեալ ընդ շուրթըն մետաղեայ
Հընչեսցի 'ն քաջ ի բացեայ:

Տեսանի արդ ճերմակ փրբփուր:
Ուրեմն հալին քըծուարքն ի հուր.
Օ՛ն, խառնեցէք յայն զալբալի,

Չի եւս երազ երազ հալի:
Ի զանգուածոյն՝ օ՛ն անդր ի բաց
Քարձցի փրբփուրըն թանձրամած,
Չի զըտագոյն մետաղն այն
Յըստակ պայծառ տացէ ձայն:

Ի հըրճուանաց ձայն ողջոյն տայ
Առ սիրունակն արդ առ տըղայ՝
Յառաջին քայլ նորուն կենաց,
Որ ի վերայ բընոյն բաղկաց.
Չորոյ պահէ դեռ ժամանակ
Ի ծոց իւր՝ բաղդ սեաւ ու սպիտակ.
Սէր մայրենի խնամօք ազու՝
Հըսկէ յոսկեակ նորին այգու:
Սահին սր՝ վար ամբ նետաչու:
Պատանի խրոխտ լըքեալ ըզքորս՝
Մըխի կենաց յախտուան ի խորս.
Յուպ ի ձեռին չափեալ զաշխարհ,
Գառնայ ի տուն հօրն իբր օտար:
Ի մանկական վառեալ արբուն՝
Իբր երկնային պատկեր համբուն
Տեսանէ զիտս պարկեչտագեղ,
Հանդէպ կալով ցածուն ու աչեղ:
Տենչումն անճառ անդ յանկարծոյն
Հարեալ զրաւէ զսիրտ պատանւոյն.
Թողեալ զընկերց խուռն երախան,
Յածի մեկնակ և լայական.
Ե պատկասէ և խնդրէ զնա.

Թէ ողջունին արժանանայ՝
 Յուզէ դժադկանց չըքնադագոյն,
 Ի գարդ ի պսակ իւր սիրուհւոյն,
 Ո՛վ յոյսք քաղցունք, տենչք խանդակաթ,
 Նախկին սիրոյ ժամք ոսկէհատ,
 Երկինք՝ բացեալք թլւին աչաց,
 Սիրտ պարարի յուղիս հըրճուանաց,
 Իցի՛ւ թէ մնայր միշտ անթառամ՝
 Աւոյգ սիրոյ չըքնաղըն ժամ :

Տեսէք, զհարդ փողք թըխանան.
 Մխեսցուք ի ներքս ըզգաւազան.
 Եթէ թացեալ ե. փայլեսցէ,
 Չու՛րմանըն ժամ հասեալ իցէ :
 Հա՛պա, ընկերք, ժիր ի վաստակ,
 Փորձել ըզճոյլըզ գայգ խառնակ,
 Թէ զուգեսցի կարծր ընդ կակիլին,
 Տալ մեզ նըշան թէ յաջողին :

Չի ուր հըզօր ընդ փափկին
 Եւ խառնի մեղմն ընդ ուժգին,
 Անտի ծնանի ձայն ներդաշնակ :
 Եւ որ խընդրէ կապիլ անքակ,
 Փորձեսցէ զսիրտ՝ սըրտին օճան.
 Չի ցնորքն են կարճ, զեղջն՝ անվախճան :
 Ի հօպոպիս նորահարսին
 Չըքնաղ խաղայ պըսակ կուսին,
 Թէ ջինջ զանգակիք ի տաճարէն՝

Յըղճալին յայն տօն հրաւիրեն :
 Ո՛հ. գեղանին յաւուրս կենաց՝
 Կենաց գարնան է կատարած.
 Եւ ընդ քօղոյ ե ընդ գօտւոյն՝
 Բառնին ցընորքըն գեղագոյն :
 Խանդ կըրբին հեռանայ,
 Թէ ե սէր կայ մընայ :
 Վայելք ծաղկին վաղ ե սուղ,
 Այլ հասանէ զհետ պըտուղ :
 Հարկ է մարդոյ թողուլ ըզտուն
 Մըրցիլ յալիս կենաց ծոգուն.
 Հարկ է գործել ե ճըզնել
 Տունկ արկաննել ե շինել :
 Տքնիլ ձկտիլ գիմել պատրաստ,
 Առ հայթհայթել յաջող իւր բաստ :
 Առատապէս բարիք զեղտուն,
 Արգոյ արգեամիք համարք ընտուն,
 Աճեն անդք, տունն ընգարձակի :
 Եւ առտընին՝ ժիր վաստակի
 Ամուսինն ողջախոհ,
 Արդ մանկանց լ՛ալ ծընող :
 Գերդաստանին տընկալուչ
 Յարդարէ զընաւ վայելուչ :
 Հրահանգէ զգըստերս
 Եւ խրատէ զուստերս :
 Յամեն մըխէ իր
 Չձեռսըն ժիրաժիր :
 Եւ յաւելու շահից նըպաստ

Տնտեսութեամբ նորուն ըզդաստ.
 Գանձիւ լընու արկղ հոտաւէտ՝
 Ճանչող գործւոյն թեկոյն ի հեա.
 Ժողովէ ջինջ ի գարանակ
 Չասուին փայլուն ձինարատակ.
 Յըղկեալ կոկէ զրարին և լաւ,
 Ու ի գործելոյ չըկասէ բնաւ:

Իսկ տանուտէրըն զուարթ անդէն,
 Շրջադիտակ ի պաշտօգամէն
 Քնընէ զկալուածս իւր բարեբաստ.
 Չամբարձածիք ծառոց գարաստ,
 Տաղաւարօք ծածկեալ սահմանս,
 Օրհնիւք զեղուն զըշտեմարանս,
 Եւ ցորենոյն զալիս ծըփան:
 Անձնահաճոյ բանայ բերան.
 « Որպէս երկրի անշարժ հիմանց
 Չիք ինչ երկկիւղ ի բըռնութեանց,
 Դոյնպէս և տանս իմ երջանիկ »:
 Այլ ընդ բաղդին բըռնամարտիկ
 Կըռեալ գաշինքն՝ են կեղակարծք.
 Վաղ հասանեն աղէտք ու արկածք:

Եւսմ է սկիզբն արդ տալոյ հոսման.
 Ահա նըշանք և պատառման:
 Այլ չև հոսեալ, օ՛ն, ջըրմն ուխտիք,
 Եկայք՝ աղօթըս մատուցոյք:
 Վերացուցէք ըզխիցն ի բաց:

Պահեա՛ նվըտանդ զտունս այս, Աստուած:
 Զիւրդ չըջեալ խոտորն ընդ փոս
 Զեսայ հրաչէկ և ալէհոս:
 Հուր բարերար է զօրութեամբ՝
 Թէ մարդ վարէ արկեալ ըզրուամբ,
 Եւ զօր չինէ և զօր ստեղծուն,
 Է՛ երկնածիր ուժով սորուն:
 Այլ ձիրդ երկնից ահեղ է յոյժ,
 Թէ կոտորեալ զկապանսն անժոյժ՝
 Աղատասուն բնութեան զաւակ,
 Յուկամ վազէ գնայ համարձակ:
 Եւ, վա՛հ, թէ զերծ և անարգել
 Թողեալ լիցի աճել վարգել,
 Կոհակակոյտ խանձիք բոցոյ
 Ընդ արահետ բազմամարդոյ.
 Զի առելի է տարերաց
 Ճարտարութիւն մարդոյս ձեռաց:
 Յամպոց երկնից օրհնածիր
 Ուղխք անձրեաց տեղան ցիր.
 Յամպոց երկնից անխըտիր
 Ճառագայթէ նըշոյլ ժիր:

Անդ ի բարձուէ աշտարակին
 Լըսեմք զվանդիւնըս զանգակին.
 Դա փոթորիկ է նըշանակ.
 Շիկիին երկինք արեան գունակ.
 Ո՛չ, չէ՛ այդ շուք տըրնջնի.
 Ո՛հ, ի փողոցս աղմուկը քանի՛:

Մուխ ծառացեալ յայերս յահուր
 Ընդ պողոտայս բոց ընդհանուր.
 Զայրանալով հողմայ փքչմամբ,
 Իբր ի հնոցէ բոց ապրատամբ,
 Օղբ շառագնին, հեծանք ճարնչեն,
 Փրթին մարգակք, լուսանցք կոընչեն,
 Ճըչէ մանկախն, տաղնապին մարք.
 Ընդ փլատակօք մարնչեն պաճարք.
 Համայն շտապի, խոսէ, փախչի,
 Այգըն սայծառ ի ցայգ թաքչի:
 Զեռաց ի ձեռս շղթայաշար
 Յածի դոյլիկն անդ անդագար.
 Կամարաձև ի վեր ըշտապ
 Սըրսկեն ջըրհանք զալեաց տա, ափ:
 Ճեպով մըըրիկն այն ամեհի,
 Համաճարակ գհետ հըրգեհի,
 Որոտընդոտտ հարեալ լափլէզ,
 Ըզջոր հեծանս, ըզմիբզս և դէդ.
 Կամեւով իմըն յարհաւիրս՝
 Յափըշտակեալ ընդ իւր զերկիրս՝
 Տանեւ հանեւ յերկնից սահման,
 Աճէ ի գնալն՝ հըսկայանման:
 Անձեռնհաս առ դիցըն սաստ
 Յուսարկեալ մարդըս նըւստ,
 Տեսանէ զերկս իւր զեղծ խանգար,
 Եւ զարմացեալ կայ վայրապար:
 Այրեացաւ եր եղև տեղին,

Մոլի մըըրկաց կարծր անկողին.
 Լուսամբարից յունայն փորոզ
 Արգ արհաւիրք զարանին լոկ,
 Եւ ամպր երկնից ի բարձանց
 Կարկառին անդըր թափանց:

Մարգ ի վիրապն ամենակուլ
 Ընչից իւրոց դառնայ պըչնուլ.
 Յուպ ի ձեռին գիմէ շտապաւ,
 Միթէ՞ ծախեաց հըրգեհն ըզրնաւ...
 Ըսփոփանք կաթոգին,
 Կան մընան գեռ նըմին.
 Համարէ զգլուխըս սիրելեաց,
 Ողջ են գլուխք. ոչ որ պակասեաց:

Կազմակերպեալ հողոյն ի խաւ
 Յաջողապէս ձեւըն լըյաւ:
 Գայցէ՞ արգեօք ի լըյս երազ,
 Պսակել զարուեստն և ըզվաստակ.
 Թէ անյաջող ձուլումն իցէ
 Եւ կաղապարըն պայթիցէ.
 Ահ. գոցէ մեր ի յուսով կալ՝
 Մերձենայ վտանգ գարանակալ:

Ի մապլ երկրիս նուիրական ծոց
 Տամբ ի յաւանդ ըզձեռաց գործ.
 Սերմն արկանէ սերմանահան
 Յուսով արդեանցըն շահեկան,

Ըստ օրհնութեան վերին կամոց:
 Աշնուազոյն սերմն և մարդ ցաւած՝
 Մածկէ ի հող, ու ի դագաղէ՝
 Բոյս գերազոյն յուսով քաղէ:

Յեկ՝ ղեցւոյն հընչէ զանգակ
 Ահեղ և վեհ դամբանանուագ,
 Ընկեր՝ լով գանչիւ տրխոր
 Ուղևորի հուսի յուղին իւր:

Ա՛խ, նա հարսն է տարիալի,
 Ա՛խ, նա մայր է ցանկալի.
 Չոր սեաւ իշխանն այն ըստուերաց
 Ի փեսայէն կորդէ ի բաց,
 Եւ յորդեկաց մատաղարոյս,
 Չոր ծաղկաբար էածն ի լոյս.
 Եւ մայրականըն զըզուանօր
 Չընէր աճել սիրունն ի գող:
 Ա՛խ, տանըն զօդք գեղեցկահիւս
 Այսուհետեւ լուծան անյոյս.
 Չի որ արկին երբեմն ի տան՝
 Արդ ի յերկրի կայ ստուերական.
 Ոչ ևս յառնէ ի գործ յօժար,
 Ոչ ևս հըսկին խնամքն անդադար:
 Հրաման տացէ արդ յամային
 Սնկարեկիր եկամուտ կին:

Արդ ցըպաղել զանգակին՝ դուք
 Ի վատակոցըն հանգերուք:

Եւ որպէս հաւք յոստոց ի թառ՝
 Առջիք և դուք հաճոյ դադար,
 Մինչ աստեղաց ակնարկէ լոյս՝
 Յառհասարակ հոգոց տալ խոյս,
 Չերեկորեայն ժաման հրաւեր
 Սպասէ մըշակն, այլ ո՛չ իւր տէր:

Ի թաւ մայրեաց հեռաւոր
 Փութայ շտապէ ուղևոր,
 Ի հայրնին իւր տաղաւար:
 Բառաչելով՝ դառնան ոչխար
 Եւ արջառոց լայնաճակատ
 Նախիրք՝ ի գոմըն հարապատ:

76 23-17

Յորենարարձ սայլ
 Ճարնչէ յամրաքայլ.
 Ենդջաշեղ ի հասկ
 Պաղպաղին պըսակք,
 Եւ հընձողք կայտառ
 Կարաւն ի պար:
 Փողոցք և շուկայք
 Դադարեն լուսկայք:

Չհամրոյր բոցով կանթեղին
 Յարկաբընակըն ակըմբին,
 Եւ դուռնք քաղաքին
 Դըրդեկով փակին:
 Մածկի երկիր թուխ խաւարաւ.
 Այլ քաղաքաց երկիրչիք բնաւ
 Թէ գարթնուն չարք ի գիշերի.
 Քանգի հըսկեն օրէնք բարի:

Կարգ սըրբանուէր օրհնապատար,
 Դըսարիկ երկնից, որ ղհաւասարս
 Զուգէ ազատ և խնդամիտ,
 Եւ քաղաքաց շինման առիթ.
 Որ ըզվարագ չարաբաստ
 Հրաւիրելով ի ներքս աստ,
 Ի մարդկային մուծանէ խուշ,
 Վարժեցուցեալ բարուց կակուշ.
 Ըզթանկագինն հիւսելով զօր,
 Ըզհայրեննաց սէր և կարօտ:

Չեռք գործօնեայք ժիրածիր,
 Աշխոյժք կըցին դաշնադիր,
 Եւ ամենայն զօրութիւն՝
 Յայտնի չարժամարք եռանդուն,
 Յազատութեան սուրբ ծոց՝ հանգէտ
 Կան աշակերտ և վարդապետ.
 Անձնիւր ունի զիւրըն տեղի
 Եւ ի բրուանց որ ոչ նեղի:
 Քաղաքացեաց վաստակքն են պարծք
 Եւ օրհնութիւնք՝ ճբանցըն վարձք.
 Իշխանութիւն պատուէ դարբայ,
 Պատուեն և զմեզ ձեռք գործօնեայ:

Խաղաղութիւն տենչալի,
 Զայնակցութիւն տարփալի,
 Սըփռեցէք հաշտ հովանիս
 Ի բնակութիւն քաղաքիս:

Իցիւ չծագէր երբեք այն տիւ,
 Յորում դաժան ջուր մարտակիւ
 Դիմեալ գային բանասարկու
 Եւ յայս հովիտ անդորրու.
 Եւ ոչ երկինք՝ զոր երեկոյն
 Պըճնէր համարյր կարմիր ի գոյն,
 Ճառագայթէր զարհուրագին
 Ի ծուխ շինից և քաղաքին:

Փուլգէք ինձ արդ զայդ դարիճակ,
 Զի քաջ լըցաւ իւրըն վաստակ.
 Զըւարճասցին աչք և սիրտ արդ
 Ի տես գործոյս գեղեցկաւարտ:
 Կոփկոփեցէ ուռն անդադար
 Մինչև պայթեալ ձուլոյն պատուար,
 Փըշրեցի ձեն անպիտան,
 Ու ելցէ զանգակն յերեւան:

Ըզգոյշ ձեռամբ՝ կարէ ճարտար
 Փշրել ի դէպ ժամու զկաղպար.
 Այլ վայ, թէ չև պաղեալ համակ՝
 Պղինձըն զերծցի բոցավրտակ:
 Շանթիւք ճայթմամբ խօշականաւ
 Պայթուցանէ զտուն շուրջ զիրեւաւ,
 Իբր ի վըհիցըն սանդարաց
 Շրջացանեալ հուր ու աւերած:
 Ուր ոյժք անիրօրձք ճբանին յահուր՝
 Անդ կերպարանք խնդրին ի զուր.

Ուր ժողովուրդք աղիկամիք,
Չիք անդ վայելք բարերաստիկ:

Վայ, թէ ի ծոցս քաղաքի
Գլըրգիւ տըժգոճ գաղտ ճարակի.
Գլըրգեալ ամբոխն ապերասան,
Ճըզնի ու ժգին կալ ինքնիշխան.
Ի բուն առեալ զանգակին լար՝
Պահանջէ ձայն վրդովարար,
Ըզնը իրեալն առ հաշտութիւն՝
Ի զինաշարժ փոխել գանչին:

Ազատութիւն և զուգութիւն.
Այս ընդհանուր ըսի գոչին.
Խուն ի փողոցս և հրատարակ,
Խաղաղակեացք զիմեն բնակիք.
Շուրջ յաճին հէնք հեղիչք արեան,
Կանայք կըտրեալք իրր ըզբորեան՝
Անխիղճ յոճիրս համարձակ,
Եւ յեղերունս ձեռնարձակ,
Յովազարար մոլին անխիրտ
Ըզթըշնամոյն պատառել սիրտ:
Ի սըրբութեանց չըկան պատկառ,
Եւ ոչ յահէ ուստեք ստնառ.
Անդ տայ տեղի լաւըն չարին
Եւ մոլութիւնք ազատ վարին:
Չարթուցանել տէ է զստիւժ,
Կամ ըզվագեր գրգռել զայրուց.

Այլ չիք խէթ մեծ երկեղի,
Քան ի մարդոյ կատաղի:
Վայ որ զերկնից լուցեալ լապտերս՝
Մըշտակուրաց տացեն ի ձեռս.
Ոչ ծագեսցէ լոյս՝ այլ հըրդեհ,
Յաճիւն դատել ըզէն և զեհ:

Աստուածային հըրճուանք անճառ,
Տես ի՛րր հանգոյն աստեղ պայծառ.
Ի պատենէն ոստչի փայլուն,
Մետաղըն ջինջ և լըսըրժուն:
Ի կատարէն ցըշըրջանակ
Արեգական ցոլայ գունակ.
Եւ ըզքաջ հնարս ճարտարին
Նուրբ զինանշանքն այն բարբառին:

Եկայք մըտէք, արդ ո՛վ ընկերք,
Շուրջ բողբոսալ ահումք առէք,
Ի զանգակիս մըկըրտութիւն.
Կոչեսցի նա ՁՅՏՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.
Միահաւանս և միահարթ
Չօդել խըմբել զէնըն զըւարթ:

Յայսմէնտէ այս պաշտօն նորին,
Յոր սակս ետեղծ ձեռք ճարտարին.
Չերկրակենցաղ թողեալ կայան՝
Յերկնից կապոյտն հասցէ խորան,
Աստեղատանց գոլ դրացի,

Ու ի խոան շանթից շարժեսցի .
 Տացէ բարբառ ի բարձանց ,
 Հուլիցն հանգոյն լուսապանձ ,
 Որք զարարիչն օրհնեն ի պար .
 Եւ զամն ածեն պսակահամբար :
 Յանկ առ վրսեմն և յարակայ
 Բացցի բերանըն մետաղեայ .
 Եւ զխախըստեայն ժամանակ
 Կալցէ առ մէն ծամ երագ :
 Լիցի թարգման և բախտին ժիր .
 Այլ և անգութ ու անկարի կիր՝
 Տատանաշարժ իցէ ընկեր
 Փոփոխական կենաց թատեր :
 Եւ ուսուցէ թէ որպէս ձայն
 Որ ի նմանէն՝ ցըրուի յունայն ,
 Այսպէս մնայուն ինչ չիք բնաւին ,
 Ու ամեն երկրայքըս յապաւին :

Արդ զօրութեամբ ձիգ պարանաց
 Հանէք ի գրոյ զզանգակն ի բաց .
 Ի գահ ձայնից ամբարձցի վեր ,
 Ոլորտանալ յօգս և յայեր :
 Հա՛ քարչեցէք , քարչեցէք ևս :
 Ահա կախեալ ճօճայ թիթևս :
 ԽՍՂԱՂՈՒԹԻՒՆ՝ նախն իցէ ձայն ,
 Եւ ցընծասցէ քաղաքս համայն :

9621-9624

2013

F-41

